KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, de 5e november 1964 door de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "betreffende de procedure van inschrijving op de lijst van toegelaten toevoegsels in de handel van voedingswaren of -stoffen en de procedure van beroep tegen het weigeren of het schrappen van inschrijving", heeft de 3e december 1964 het volgend advies gegeven :

ROYAUME DE BELGIQUE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre de la Santé publique et de la Famille, le 5 novembre 1964, d'une demande d'avis sur un projet d'arrêté royal "relatif à la procédure d'inscription à la liste des additifs autorisés dans le commerce des denrées ou substances alimentaires et à la procédure de recours contre le refus ou la radiation d'inscription", a donné le 3 décembre 1964 l'avis suivant :

VOORAFGAANDE OPMERKING.

Het ontwerp strekt ertoe, in uitvoering van de wet van 20 juni 1964 betreffende het toezicht op de voedingswaren of -stoffen en andere produkten, te regelen :

1° de procedure van inschrijving op de lijst van toegelaten toevoegsels in de handel van voedingswaren of -stoffen (artikelen 1 - 9) ;

2° de procedure van beroep tegen het weigeren of het schrappen van inschrijving (artikel 10).

Wat meer bepaald de procedure van inschrijving op de lijst van toegelaten toevoegsels betreft, deze is gesteund op artikel 3 van voornoemde wet, waarvan § 3 bepaalt :

"§ 3. De Minister maakt van de toegelaten toevoegsels een lijst op en houdt die bij. Hij bepaalt zo nodig aan welke eetwaren en in welke verhoudingen zij mogen toegevoegd worden".

Uitgaande van deze bepaling, wordt in artikel 8 van het ontwerp gespecificeerd dat de inschrijving op gezegde lijst "nominatief" is.

Hierbij aansluitend, heeft het ministerieel besluit van 28 oktober 1964 houdende vaststelling van de lijst van de in de handel in voedingswaren en -stoffen toegelaten toevoegsels (Belgisch Staatsblad van 24 november 1964) de toevoegsels onder hun scheikundige benaming vermeld.

.../...

Volgens artikel 9 van het ontwerp-besluit zou de Minister echter gemachtigd worden om een toevoegsel op bedoelde lijst in te schrijven onder vorm van een nummer, dit om de identiteit en de samenstelling van een opzettelijk toevoegsel geheim te houden wanneer de aanvrager hierom verzoekt.

Deze procedure wijkt dus gans af van de normale procedure beschreven in artikel 8 van het ontwerp.

Uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 20 juni 1964 blijkt, dat de inschrijving onder vorm van een nummer haar oorsprong vindt in de op 14 mei 1964 door senator DE WINTER neergelegde amendementen (Senaat, 1963-1964, Gedr. St., nr 231). Deze werden ingediend nadat de bespreking in de commissie van de Senaat reeds gesloten was (Gedr.St., 1963-1964, nr 225, p. 6).

Luidens het verslag van senator VERSPEETEN worden de amendementen op artikel 3, §§ 4 en 5, niettemin in een volgende vergadering besproken (idem, p. 7) en met algemeenheid van stemmen verworpen (idem, p. 9).

In de openbare vergaderingen van 3 en 4 juni 1964 werden deze amendementen door senator DE WINTER opnieuw verdedigd.

Tijdens de vergadering van 3 juni 1964 verklaarde voornoemde senator onder meer :

> "In het werk van de Kamer doet zich inderdaad, naar mijn oordeel, een ernstige leemte voor die de Senaat door amendering van het wetsontwerp zal dienen te verhelpen" (Parl. Hand., Senaat, vergadering 3 juni 1964, p. 1447).

.../...

De Minister van Volksgezondheid en van het Gezin was echter een tegenovergestelde mening toegedaan en verklaarde onder meer :

"De vraag die U in het tweede gedeelte van uw amendement gesteld hebt - U kunt mij eventueel terechtwijzen - zou ik als volgt willen formuleren : is het mogelijk, aan de hand van de voorgestelde tekst, een formule te vinden waarbij de vereisten van de gezondheidsbescherming verzoend worden met wat ik zou noemen de rechtmatige wens van de fabrikant om een fabricagegeheim te zien eerbiedigen?

Mijn antwoord daarop is dat zulks mogelijk is en dat daarvoor geen iota aan de tekst moet worden gewijzigd.

Welk is uw stelsel ? Er moeten twee lijsten aangelegd worden : een eerste lijst van de toevoegsels die in aanmerking komen en van de kwantiteit die toelaatbaar is en een tweede lijst die een geheime lijst zijn zou.

Welnu, de wet zegt helemaal niet op welke manier de lijsten moeten opgesteld worden. Ik kan dus doen hetgeen U vraagt met een gewoon uitvoeringsbesluit" (Parl. Hand.,Senaat, vergadering van 3 juni 1964, p. 1453).

Tijdens de vergadering van 4 juni 1964 verklaarde de Minister ten slotte dat "zo de Hoge Gezondheidsraad van oordeel is dat de aanvraag om geheimhouding gegrond is, er geen enkel bezwaar bestond om het produkt alleen onder een nummer in te schrijven op de lijst waarvan sprake in artikel 3 van de wet (Parl. Hand.,Senaat,vergadering 4 juni 1964, p. 1481).

Na deze verklaring trok senator DE WINTER zijn amendement in en artikel 3 werd aangenomen (eod.Loco).

+

\+ +

.../...

Hoewel artikel 9 van het ontwerp overeenstemt met de verklaringen die de Minister in dit verband heeft afgelegd in de openbare vergadering van de Senaat, dient te worden vastgesteld dat gezegd artikel niet te verzoenen is met de essentiële strekking die in de wet van 20 juni 1964 wordt gevonden.

Het is onbetwistbaar dat de wetgever aan voormelde wet een uitgesproken sanitair karakter heeft gegeven.

Waar immers in het door de Raad van State onderzocht ontwerp van wet artikel 1 aan de Koning een verordenings- en controlebevoegdheid gaf "in het belang van de hygiëne en de volksgezondheid of met het doel bedrog en vervalsing te voorkomen", werd deze tekst door de Regering gewijzigd.

In het bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers ingediend ontwerp werd het voorkomen van bedrog en vervalsing, onder meer ingevolge het bestaan van de wet van 9 februari 1960, beperkt tot het gebied van de hygiëne en de volksgezondheid (Gedr.St., Kamer, 1962-1963, nr 501-1, p. 14).

In het verslag van mevrouw FONTAINE-BORGUET werd een vergelijking gemaakt tussen het op 7 december 1961 door mevrouw VANDERVEKEN-VAN DE PLAS ingediend wetsvoorstel (Gedr. St., Kamer, 1961-1962, nr 230) en het ontwerp dat de wet van 20 juni 1964 is geworden.

.../...

Volgens dit verslag zou de Minister, als slot van de algemene bespreking, zich als volgt hebben uitgedrukt :

> "De Minister wijst tot besluit op het verschil van opvatting dat in het ontwerp en in het wetsvoorstel tot uiting komt. In het ontwerp wil men zich tot het sanitaire aspect van de zaak beperken zonder het gebied, dat tot de bevoegdheid van de Minister van Economische Zaken behoort, te betreden" (Gedr.St., Kamer, 1963-1964, nr 501-7, p. 7).

Dit standpunt wordt nogmaals door de Minister bevestigd in de openbare vergadering van de Kamer op 25 februari 1964, waar hij opnieuw verklaart :

> "Ik weet het wel, er zijn vanzelfsprekend aan de handel, aan de fabricage, aan het debiet in de voedingswaren andere aspecten verbonden dan sanitaire. Er zijn meer bepaald enorme economische aspecten aan verbonden, maar ik weet ook dat, van mijn standpunt uit gezien, die economische aspecten op de tweede plaats komen, terwijl de sanitaire aspecten voor mij de eerste plaats innemen" (**Parl.Hand.**, Kamer, 25 februari 1964, p. 10).

Wat nu meer bepaald de inschrijving op de lijst onder vorm van een nummer betreft, komt men tot de vaststelling dat hiervan nooit sprake is geweest noch in het ontwerp dat door de Regering bij de Kamer van Volksvertegenwoordigers werd ingediend, noch in de besprekingen die in deze Kamer plaatsvonden.

De ontleding van de parlementaire voorbereiding dwingt anderzijds tot het besluit dat deze vorm van inschrijving niet overeen kan gebracht worden met de draagwijdte die de Kamer van Volksvertegenwoordigers aan het ontwerp heeft gegeven.

.../...

Reeds in de memorie van toelichting verklaart de Regering dat de belangrijkste wijziging die door het ontwerp wordt ingevoerd betrekking heeft op het vraagstuk van de toevoegsels en dat de voorafgaande toelatingsprocedure waaraan zij zullen onderworpen worden noodzakelijk is "ten einde beter elke aanslag op de gezondheid van de verbruiker te voorkomen" (Gedr.St., Kamer, 1962-1963, nr 501-1,pp. 2 en 3).

Verder werd door de Regering aan het bij de Kamer ingediend ontwerp een bijlage gevoegd waarin een uittreksel is opgenomen uit het proces-verbaal van de zitting van 4 oktober 1961 van de Hoge Gezondheidsraad.

Uit dit proces-verbaal blijkt dat de Hoge Gezondheidsraad voor de "opzettelijk aan de eetwaren toegevoegde stoffen" onder meer het volgende verklaart :

> "Om die verschillende voorwaarden na te komen,moet de wetgeving :
>
> ...
>
> 4° eisen dat voor de toegevoegde stoffen een etikettering gebruikt wordt, zoals geldt voor de geneeskrachtige middelen en waardoor het mogelijk is op elk ogenblik de chemische samenstelling ervan te kennen" (Gedr.St.,Kamer, 1962-1963, nr 501-1, bijlage, p. 19).

Vermits uit de memorie van toelichting blijkt dat de Regering de zienswijze van de Hoge Gezondheidsraad tot de hare had gemaakt, kan hieruit worden afgeleid, dat de Regering van mening was dat de toevoegsels alleszins op een andere manier moesten kunnen geïdentificeerd worden dan door een nummer.

.../...

Uit voormeld proces-verbaal blijkt trouwens dat de Hoge Gezondheidsraad van oordeel was dat het opstellen van een echte "farmacopee van de toevoegsels" een noodzakelijkheid was (bijlage,p. 18).

De reële draagwijdte van het ontwerp, inzonderheid wat de toevoegsels betreft, komt echter het klaarst tot uiting in het tweede lid van artikel 1 van de wet zelf, waarin bepaald wordt :

> "Deze bevoegdheid omvat de mogelijkheid verbodsmaatregelen voor te schrijven, de samenstelling van de voedingswaren te bepalen en de overeenstemmende benamingen ervan vast te stellen, alsook op passende wijze de volledige voorlichting van de verbruiker te bevorderen, onder meer wat de toevoegsels betreft".

Dit tweede lid van artikel 1 werd gewijzigd op amendement van de Regering,die de volgende verantwoording gaf :

> "De algemene bevoegdheden, die in het eerste lid van het eerste artikel van het ontwerp aan de Koning verleend worden, sluiten in dat de uitvoeringsbesluiten zodanige bepalingen kunnen behelzen dat de voorlichting van de verbruiker gewaarborgd is.
> Het doel van het amendement is echter meer uitdrukkelijk de nadruk op die doelstelling te leggen" (Gedr.St., Kamer, 1962-1963, nr 501-4,p.1).

Het zinsdeel "onder meer wat de toevoegsels betreft", dat vervat was in een amendement van mevrouw VANDERVEKEN-VAN DE PLAS, werd met instemming van de Minister aan het Regeringsamendement toegevoegd (Gedr.St., Kamer, 1963-1964, verslag, nr 501-7, p. 9).

.../...

Wanneer men het geheel van de hiervoren ontlede bespreking vergelijkt met de verklaringen die in de openbare vergadering van de Senaat werden afgelegd, moet men wel vaststellen dat één van de Wetgevende Kamers in belangrijke mate is afgeweken van de opvatting van de andere Kamer,die reeds haar goedkeuring aan het ontwerp had gegeven.

Uit dit alles mag worden besloten :

1° dat de essentiële bekommernissen die ten grondslag van de wet van 20 juni 1964 liggen van sanitaire aard zijn en dat de economische overwegingen slechts subsidiair in aanmerking komen en alleszins het sanitaire aspect niet mogen verdringen ;

2° dat,inzonderheid wat de toevoegsels betreft, de wetgever de volledige voorlichting van de verbruiker noodzakelijk achtte.

Waar bijgevolg in artikel 9 van het ontwerpbesluit de sanitaire aspecten aan economische overwegingen worden opgeofferd en de voorlichting van de verbruiker onmogelijk wordt gemaakt, is dit artikel met de wet van 20 juni 1964 niet te verzoenen.

.../...

OPMERKINGEN BETREFFENDE DE ARTIKELEN.

In de Nederlandse versie van het ontwerp werke men overal met het woord "dossier" in plaats van "bundel".

Artikel 1.

In fine van het eerste lid van dit artikel schrijve men : "... bij een ter post aangetekende brief".

Artikel 2.

Volgens de gemachtigde ambtenaar dienen twee monsters bij de aanvraag tot inschrijving van een opzettelijk toevoegsel te worden gevoegd.

De Raad van State stelt voor, deze vereiste te stellen in een tweede lid van artikel 2.

Voor het eerste lid wordt de hiernavolgende tekst voorgesteld.

Hierbij weze opgemerkt dat, wat de redactie van het 1° aangaat, men artikel 9-1° van de wet van 22 juni 1960 tot invoering van een wekelijkse rustdag in nering en ambacht tot leidraad kan nemen.

"Artikel 2.-

Het dossier gevoegd bij een aanvraag om inschrijving van een opzettelijk toevoegsel bevat volgende gegevens :

.../...

1° ... (zie opmerking hierboven) ...;

2° de chemische structuur van de samenstellende bestanddelen, ...;

3° de kenmerken en duur van de stabiliteit van het toevoegsel;

4° ... (zoals in het ontwerp) ...;

5° het met het toevoegsel beoogde doel, de minimaal nodige hoeveelheid om dit doel te bereiken en het bewijs van de doeltreffendheid van het toevoegsel;

6° de voordelen van het toevoegsel zowel voor de verbruiker als voor de gebruiker;

7° de uitvoerige opgaaf van de analytische methoden van opsporen, identificeren en doseren van het toevoegsel, zowel op zich zelf genomen als aangebracht in of op voedingswaren of -stoffen;

8° de uitvoerige verslagen ... gebruik; deze proeven betreffen de acute toxiciteit ... zijn allergische eigenschappen;

9° de verbintenis ... of elk door de aanvrager waargenomen feit ...".

Het tweede lid van artikel 2 zou dan als volgt luiden :

"Bij de aanvraag worden twee monsters van het toevoegsel gevoegd".

.../...

Artikel 3.

Voor 1° van dit artikel geldt dezelfde opmerking als deze die gemaakt werd bij 1° van artikel 2.

Verder schrijve men :

"3° de onvermijdelijkheid van de aanwezigheid van het toevoegsel en de technisch niet te reduceren residuele hoeveelheid ervan;".

Artikel 4.

Het tweede lid stelle men als volgt :

"Deze afschriften zijn voor eensluidend verklaard door de bevoegde overheid van het land waarvan zij uitgaan en gelegaliseerd door de Belgische consulaire overheid in dat land".

Artikel 5.

Men schrappe hierin de woorden "nodig en".

Artikel 6.

Men stelle dit artikel als volgt :

"Artikel 6.-

Binnen een maand na de ontvangst van het volledig dossier, wordt dit, samen met een verslag opgesteld door de bevoegde inspectiedienst, naar de Hoge Gezondheidsraad verzonden".

.../...

Artikel 7.

Men schrijve :

"Artikel 7.-

Binnen drie maanden na ontvangst van het dossier, stuurt de Hoge Gezondheidsraad zijn advies aan de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin. Op gemotiveerd verzoek van de Raad kan de Minister deze tijdspanne verlengen met een of meer perioden van drie maanden".

Artikel 8.

Men schrijve :

"Artikel 8.-

Binnen ... beslissing, brengt deze ter kennis van de aanvrager bij een ter post aangetekende brief. Hij gaat eventueel over tot ...".

Artikel 9.

Zie begin van dit advies.

Artikel 10.

Dit artikel ware beter als volgt gesteld :

"Artikel 10.-

Het beroep tegen de beslissing van de Minister van Volksgezondheid en van het Gezin waarbij de inschrijving

.../...

van een toevoegsel wordt geweigerd of geschrapt, wordt per aangetekende brief aan de Koning gericht binnen een maand na kennisgeving van deze beslissing aan de betrokkene.

Er wordt hem kennis gegeven van de met redenen omklede beslissing van de Koning".

OBSERVATION PRELIMINAIRE.

Le projet a pour objet de régler, en exécution de la loi du 20 juin 1964 sur le contrôle des denrées ou substances alimentaires et autres produits :

1° la procédure d'inscription sur la liste des additifs autorisés dans le commerce des denrées ou substances alimentaires (articles 1er - 9);

2° la procédure de recours contre le refus d'inscription ou la radiation de celle-ci (article 10).

La procédure d'inscription sur la liste des additifs autorisés trouve son fondement dans l'article 3 de la loi précitée, dont le § 3 dispose :

"§ 3. Le Ministre établit et tient à jour une liste des additifs autorisés. Il précise, s'il y a lieu, à quelles denrées et dans quelles proportions ils peuvent être ajoutés".

Partant de cette disposition, l'article 8 du projet spécifie que l'inscription sur ladite liste est "nominative".

Dans le même ordre d'idées, l'arrêté ministériel du 28 octobre 1964 fixant la liste des additifs autorisés dans le commerce des denrées et substances alimentaires (Moniteur belge du 24 novembre 1964) mentionne les additifs par leur dénomination chimique.

.../...

Toutefois, l'article 9 de l'arrêté en projet prévoit la possibilité pour le Ministre de porter un additif sur ladite liste sous la forme d'un numéro, lorsque le demandeur exprime le souhait de voir garder secrètes l'identité et la composition d'un additif intentionnel, procédure totalement dérogatoire donc à la procédure normale tracée par l'article 8 du projet.

Il résulte des travaux préparatoires de la loi du 20 juin 1964 que l'idée d'une inscription sous la forme d'un numéro trouve son origine dans les amendements déposés par le sénateur DE WINTER, le 14 mai 1964 (Sénat, 1963-1964, Doc. parl. n° 231), alors que l'examen en commission sénatoriale était terminé (Doc. parl., 1963-1964, n° 225, page 6).

Suivant le rapport du sénateur VERSPEETEN, les amendements à l'article 3, §§ 4 et 5, furent néanmoins discutés à l'occasion d'une séance ultérieure (idem, page 7) et rejetés à l'unanimité des voix (idem, page 9).

Le sénateur DE WINTER défendit à nouveau ses amendements au cours des séances publiques des 3 et 4 juin 1964, déclarant notamment en séance du 3 juin 1964 :

> "In het werk van de Kamer doet zich inderdaad, naar mijn oordeel, een ernstige leemte voor die de Senaat door amendering van het wetsontwerp zal dienen te verhelpen" (Annales Parl., Sénat, séance du 3 juin 1964, page 1447).

.../...

Etant d'un avis opposé, le Ministre de la Santé publique et de la Famille répondit :

"De vraag die U in het tweede gedeelte van uw amendement gesteld hebt - U kunt mij eventueel terechtwijzen - zou ik als volgt willen formuleren : is het mogelijk, aan de hand van de voorgestelde tekst, een formule te vinden waarbij de vereisten van de gezondheidsbescherming verzoend worden met wat ik zou noemen de rechtmatige wens van de fabrikant om een fabricagegeheim te zien eerbiedigen ?

Mijn antwoord daarop is dat zulks mogelijk is en dat daarvoor geen iota aan de tekst moet worden gewijzigd.

Welk is uw stelsel ? Er moeten twee lijsten aangelegd worden : een eerste lijst van de toevoegsels die in aanmerking komen en van de kwantiteit die toelaatbaar is en een tweede lijst die een geheime lijst zijn zou.

Welnu, de wet zegt helemaal niet op welke manier de lijsten moeten opgesteld worden. Ik kan dus doen hetgeen U vraagt met een gewoon uitvoeringsbesluit" (Ann. parl., Sénat, séance du 3 juin 1964, page 1453).

Enfin, au cours de la séance du 4 juin 1964, le Ministre déclara que si "le Conseil supérieur d'hygiène publique estime fondée la demande tendant à ce que le secret soit gardé, rien ne s'oppose à l'inscription du produit sur la liste prévue à l'article 3 de la loi sous la seule forme d'un numéro" (Ann.parl., Sénat, séance du 4 juin 1964, page 1481).

Après cette déclaration, le sénateur DE WINTER retira son amendement et l'article 3 fut adopté (eod. loco).

\+

\+ \+

.../...

Bien que l'article 9 du projet soit en harmonie avec les déclarations faites à cet égard par le Ministre en séance publique du Sénat, il faut constater pourtant que cet article ne se concilie guère avec ce qui constitue l'objet essentiel de la loi du 20 juin 1964.

Il n'est pas contestable que le législateur a conféré à cette loi un caractère sanitaire prononcé.

Alors, en effet, que l'article 1er du projet de loi, dans la rédaction qui fut soumise au Conseil d'Etat, investissait le Roi d'un pouvoir de réglementation et de contrôle "dans l'intérêt de l'hygiène et de la santé publique ou en vue d'empêcher les tromperies ou les falsifications", des modifications y ont été apportées par le Gouvernement.

Le projet déposé sur le bureau de la Chambre des Représentants limitait la prévention des tromperies et falsifications, du fait notamment de la loi du 9 février 1960, au seul domaine de l'hygiène et de la santé publique (Doc. parl, Chambre, 1962-1963, n° 501-1, page 14).

Dans le rapport de Mme FONTAINE-BORGUET, un parallèle était établi entre la proposition de loi déposée le 7 décembre 1961 par Mme VANDERVEKEN-VAN DE PLAS (Doc. parl., Chambre, 1961-1962, n° 230) et le projet qui allait devenir la loi du 20 juin 1964.

.../...

Selon ce rapport, le Ministre se serait, en conclusion de la discussion générale, exprimé en ces termes :

> "Le Ministre conclut en soulignant la différence d'optique qui anime le projet et la proposition de loi, le projet demeurant délibérément dans une optique sanitaire et ne débordant pas sur les prérogatives du Ministre des Affaires économiques" (Doc. parl., Chambre, 1963-1964, n° 501-7, page 7).

Le Ministre a réaffirmé ce point de vue au cours de la séance publique de la Chambre du 25 février 1964, en déclarant à nouveau :

> "Ik weet het wel, er zijn vanzelfsprekend aan de handel, aan de fabricage, aan het debiet in de voedingswaren andere aspecten verbonden dan sanitaire. Er zijn meer bepaald enorme economische aspecten aan verbonden, maar ik weet ook dat, van mijn standpunt uit gezien, die economische aspecten op de tweede plaats komen, terwijl de sanitaire aspecten voor mij de eerste plaats innemen" (Ann.parl., Chambre, 25 février 1964, page 10).

En ce qui concerne plus particulièrement l'inscription sur la liste sous la forme d'un numéro, l'on constate qu'il n'en a été question, ni dans le projet déposé par le Gouvernement sur le bureau de la Chamhre des Représentants, ni au cours des discussions de cette assemblée.

Une analyse, d'autre part, des travaux parlementaires porte à conclure que cette forme d'inscription est inconciliable avec la portée que la Chambre des Représentants a donnée au projet.

.../...

Dans l'exposé des motifs déjà le Gouvernement observe que la principale modification apportée par le projet a trait au problème des additifs et que la procédure d'autorisation préalable à laquelle ceux-ci seront soumis est devenue nécessaire "afin de mieux prévenir toute atteinte à la santé des consommateurs" (Doc. parl., Chambre, 1962-1963, n° 501-1, pages 2 et 3).

En outre, le Gouvernement a joint au projet déposé devant la Chambre une annexe reproduisant un extrait du procès-verbal de la séance du 4 octobre 1961 du Conseil supérieur d'hygiène publique.

Dans ce procès-verbal, le Conseil supérieur d'hygiène publique, à propos "des substances intentionnellement ajoutées aux aliments", s'exprime notamment ainsi :

> "Pour respecter ces diverses conditions, la législation doit :
>
> ...
>
> 4° imposer aux substances qui sont utilisées comme additifs un étiquetage comparable à celui utilisé pour les substances médicamenteuses permettant à tout moment de connaître leur composition chimique" (Doc. parl., Chambre, 1962-1963, n° 501-1, annexe, page 19).

Comme il ressort de l'exposé des motifs que le Gouvernement avait fait sienne la conception du Conseil supérieur d'hygiène publique, l'on peut en inférer que dans son esprit les additifs devaient en tout état de cause pouvoir être identifiés autrement que par un numéro.

.../...

Ainsi qu'en témoigne d'ailleurs le procès-verbal précité, le Conseil supérieur d'hygiène publique était d'avis que l'établissement d'une véritable "pharmacopée des additifs" s'imposait (annexe, page 18).

La portée réelle du projet, quant aux additifs plus spécialement, se dégage toutefois avec le plus de clarté de l'article 1er, alinéa 2, de la loi elle-même, alinéa qui dispose :

> "Ce pouvoir implique la possibilité de prescrire des mesures d'interdiction, de déterminer la composition des denrées et d'en arrêter les dénominations correspondantes ainsi que de promouvoir utilement l'information complète du consommateur, notamment en ce qui concerne les additifs".

Cet alinéa 2 de l'article 1er fut modifié à la suite d'un amendement du Gouvernement, justifié en ces termes :

> "Les pouvoirs libellés d'une manière générale qui sont conférés au Roi dans l'article 1er, alinéa 1er, du projet impliquent que des arrêtés d'exécution peuvent comporter des dispositions de nature à assurer l'information du consommateur.
> Néanmoins, l'amendement a pour objet de mettre l'accent de manière plus précise sur cet objectif" (Doc. parl., Chambre, 1962-1963, n° 501-4, page 1).

Le membre de phrase "notamment en ce qui concerne les additifs", qui figurait dans un amendement déposé par Mme VANDERVEKEN-VAN DE PLAS, a été ajouté à l'amendement du Gouvernement avec l'accord du Ministre (Doc. parl., Chambre, 1963-1964, rapport, n° 501-7, page 9).

.../...

Si l'on compare l'ensemble des discussions analysées ci-dessus avec les déclarations faites en séance publique du Sénat, force est bien de constater que l'une des Chambres législatives s'est sensiblement écartée de la conception de l'autre, laquelle avait déjà approuvé le projet.

De tout quoi il ressort :

1° que les soucis primordiaux qui ont présidé à l'élaboration de la loi du 20 juin 1964 sont d'ordre sanitaire, les considérations économiques ne venant qu'au second rang et ne pouvant, en aucune façon, prendre le pas sur l'aspect sanitaire;

2° qu'en ce qui concerne plus spécialement les additifs, le législateur a entendu que l'information du consommateur soit complète.

Dans la mesure dès lors où l'article 9 de l'arrêté en projet a pour effet de laisser des considérations économiques l'emporter sur les aspects sanitaires et de rendre l'information du consommateur impossible, il est incompatible avec la loi du 20 juin 1964.

OBSERVATIONS SUR LES ARTICLES.

Dans la version néerlandaise du projet, il convient de remplacer partout le mot "bundel" par "dossier".

.../...

Article 1er.

Dans la version néerlandaise de l'alinéa 1er de cet article, il convient de dire in fine "... bij een ter post aangetekende brief".

Article 2.

Selon le fonctionnaire délégué, c'est deux échantillons qu'il y a lieu de joindre à la demande d'inscription d'un additif intentionnel.

Le Conseil d'Etat suggère d'édicter cette prescription dans un second alinéa.

Pour l'alinéa 1er, dont le 1° peut avantageusement s'inspirer de l'article 9, 1°, de la loi du 22 juin 1960 instaurant le repos hebdomadaire dans l'artisanat et le commerce, le texte suivant est proposé :

"Article 2.-

Le dossier joint à la demande d'inscription d'un additif intentionnel contient les éléments ci-après :

1° ... (voir observation ci-dessus) ... ;

2° la structure chimique des constituants ...;

3° ... (comme au projet) ... ;

4° ... (comme au projet) ... ;

5° l'objectif visé par l'additif, la quantité minimale requise pour que cet objectif soit atteint et une note justificative de l'efficacité de l'additif;

.../...

6° les avantages résultant de l'emploi de l'additif tant pour le consommateur que pour l'utilisateur;

7° le détail ... et de dosage de l'additif pris isolément et de l'additif appliqué à des denrées ou substances alimentaires;

8° les rapports ... emploi proposé; ces essais portent sur la toxicité aiguë, ... ses propriétés allergisantes;

9° ... (comme au projet) ... ".

L'alinéa 2 de l'article 2 serait ainsi conçu :

"La demande doit être accompagnée de deux échantillons de l'additif".

Article 3.

Le 1° de cet article appelle la même observation que le 1° de l'article 2.

D'autre part, il convient de dire :

"3° le caractère inéluctable de la présence de l'additif ainsi que la quantité résiduelle techniquement irréductible de celui-ci";".

Article 4.

In fine de cet article, il convient de lire :
"... l'autorité consulaire belge en ce pays".

.../...

Article 5.

Les mots "nécessaires ou" peuvent être omis.

Article 6.

Cet article gagnerait à être rédigé ainsi qu'il suit :

"Article 6.-

Dans le mois de la réception du dossier complet, celui-ci est transmis au Conseil supérieur d'hygiène publique, accompagné d'un rapport établi par le service d'inspection compétent".

Article 7.

Le texte suivant est suggéré :

"Article 7.-

Dans les trois mois de la réception du dossier, le Conseil supérieur d'hygiène publique fait parvenir son avis au Ministre de la Santé publique et de la Famille. A la demande motivée du Conseil, le Ministre peut proroger ce délai d'une ou de plusieurs périodes de trois mois".

Article 8.

Il est proposé d'écrire :

"Article 8.-

Dans les ... décision et la notifie au demandeur par lettre recommandée à la poste. Il procède éventuellement à ... précisant, s'il y échet, à quelle denrée ou substance alimentaire l'additif peut être incorporé et dans quelle proportion".

.../...

Article 9.

Voir début de l'avis.

Article 10.

Cet article serait mieux rédigé ainsi qu'il suit :

"Article 10.-

Le recours contre la décision du Ministre de la Santé publique et de la Famille refusant ou radiant l'inscription d'un additif doit être adressé au Roi, par lettre recommandée à la poste, dans le mois de la notification de cette décision à l'intéressé.

La décision motivée du Roi lui est notifiée".

De kamer was samengesteld uit

de Heren : Messieurs :	F. LEPAGE,	staatsraad, conseiller d'Etat,	voorzitter, président,
	G. VAN BUNNEN, P. VERMEULEN,	staatsraden, conseillers d'Etat,	
	J. LIMPENS, R. de RYKE,	bijzitters van de afdeling wetgeving, assesseurs de la section de législation,	
Mevrouw : Madame :	J. DE KOSTER,	adjunct-griffier, greffier adjoint,	griffier. greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. G. VAN BUNNEN.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. CLAES, substituut.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER,

(get.) J. DE KOSTER.

La chambre était composée de

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. G. VAN BUNNEN.

Le rapport a été présenté par M. J. CLAES, substitut.

DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

(get.) F. LEPAGE.